

ที่ มท 0307.3/ว 1039

กรมการปกครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม.10200

8 มิถุนายน 2547

เรื่อง หักข้อมแนวทางปฏิบัติ กรณีพนักงานฝ่ายปกครองถูกดำเนินคดีอาญา ถูกฟ้องคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0307.3/ว 2723 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2545
 2. สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท 0307.3/ว 1476 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2546
 3. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว 23 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547

ด้วยปรากฏว่าได้มีข้าราชการกรมการปกครอง ตลอดจนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และพนักงานฝ่ายปกครองบางส่วน ยังไม่ทราบขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติ กรณีที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ แล้วถูกดำเนินคดีอาญา ถูกฟ้องคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครองว่า จะต้องดำเนินการอย่างไร จึงจะได้รับการปกป้องหรือคุ้มครองสิทธิเสรีภาพตามกฎหมาย ะเป็นและข้อบังคับ หรือการช่วยเหลือดูแลจากกรมการปกครองในฐานะส่วนราชการเจ้าสังกัด จนเป็นเหตุให้บุคคลเหล่านั้นตลอดจนครอบครัวต้องได้รับความเดือดร้อนและเกิดความเสียหายต่อทางราชการ

กรมการปกครองพิจารณาเห็นว่า เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่บุคคลดังกล่าว ที่ได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ให้แก่ทางราชการ จึงขอหักข้อมแนวทางปฏิบัติในการต่อสู้คดี และสิทธิที่ควรได้รับ ดังนี้

- ในเบื้องต้น เมื่อข้าราชการกรมการปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และพนักงานฝ่ายปกครองที่เกี่ยวข้องตกเป็นผู้ต้องหาในคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา คดีแพ่ง หรือคดีปกครอง ให้เจ้าตัวทำหนังสือรายงานถึงเหตุนั้นให้ผู้บังคับบัญชาขึ้นต้นทราบโดยพลัน และให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับขึ้นรายงานให้กรมการปกครองทราบโดยมิชักช้า
- สิทธิและแนวทางในการต่อสู้คดี มีดังนี้

ก. ในคดีอาญา

- (1) กรณีตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญา อันสืบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และอยู่ในอำนาจการสอบสวนของพนักงานสอบสวน ก่อนให้ถ้อยคำใด ๆ ต่อพนักงานสอบสวน ให้สอบถาม /พนักงาน ...

พนักงานสอบสวนว่ามีพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมสอบสวนในคดีนั้นด้วยหรือไม่ หากยังไม่มีให้แจ้งพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ที่ 1/2509 ลงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2509 ข้อ 13 และหากได้มีการดำเนินการแล้ว แต่เห็นว่ายังอาจไม่ได้รับความเป็นธรรมอย่างเพียงพอ อาจร้องขอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอให้ใช้อำนาจตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. 2523 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2536 ข้อ 12.4 - 12.6 เข้าควบคุมการสอบสวนแล้วแต่กรณีได้

(2) กรณีตกเป็นผู้ต้องหาคดีอาญาว่ากระทำมิชอบทุจริตต่อหน้าที่ กระทำการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งอยู่ในอำนาจ ดำเนินการของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ให้ดำเนินการตามแนวทาง หนังสือสั่งการ ของกรรมการปกครอง ที่ มท 0307.3/ว 1476 ลงวันที่ 18 สิงหาคม 2546 ที่กำหนดให้การดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ป.ป.ช. โดยตรงตั้งแต่ต้น ไม่ต้องผ่านขั้นตอนการดำเนินการของพนักงานสอบสวน ซึ่งอาจนำไปสู่การถูกออกหมายจับหรือถูกคุมขังตามกระบวนการคดีของพนักงานสอบสวน ในระหว่างที่อยู่ในอำนาจความรับผิดชอบภายใต้กำหนดสามสิบวันก่อนส่งเรื่องให้คณะกรรมการฯ ป.ป.ช. หากมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนก่อน

(3) กรณีถูกழกเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาต่อศาลอันสืบเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ผู้ถูกฟ้องประسانกับนิติกร ประจำจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) เพื่อดำเนินการในเรื่องการออกหนังสือรับรองการปล่อยชั่วคราว (การประกันตัว) โดยให้ดำเนินการตามแนวทาง หนังสือสั่งการของกรรมการปกครอง ที่ มท 0307.3/ว 2723 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2545 และเพื่อดำเนินการประสานพนักงานอัยการเป็นนายแก้ต่างคดีให้ รวมถึงการพิจารณาให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี นอกจากนี้ผู้ถูกฟ้องยังสามารถร้องขอความอนุเคราะห์ต่ออธิบดีกรมการปกครอง เพื่อสนับสนุนบุคลากรผู้เขียนรายงานของกรรมการปกครอง เพื่อเป็นที่ปรึกษาคดีให้คำแนะนำเกี่ยวกับแนวทางการต่อสู้คดีด้วย

๔. ในคดีแพ่ง

เมื่อถูกฟ้องเป็นจำเลยในคดีแพ่งต่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งจะมีการส่งหมายเรียกของศาลให้จำเลยเพื่อทำการแก้ค้ำฟ้อง 2 วิธี คือ การส่งหมายและการปิดหมาย ซึ่งมีผลต่อการดำเนินการแตกต่างกัน ดังนี้

(1) การส่งหมาย ถือเป็นกรณีปกติที่หมายเรียกและสำเนาค้ำฟ้อง จะถูกส่งให้จำเลยเพื่อทำการแก้ค้ำ โดยกรณีนี้เมื่อมีการส่งหมายถึงจำเลย และมีหลักฐานการลงลายมือชื่อ รับหมายไว้ จะมีผลทำให้จำเลยต้องทำการแก้ค้ำฟ้องยื่นต่อศาล (ศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งแล้วแต่กรณี)

/ภายใน ...

ภายใน 15 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่มีการลงลายมือชื่อรับหมาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 177 ประกอบ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/3 วรรคสอง

(2) การปิดหมาย เป็นกรณีที่ไม่สามารถส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องให้แก่ จำเลยได้ตามปกติตั้ง ข.(1) เนื่องจากไม่พบตัวจำเลยขณะส่งหมายและไม่มีผู้แทนของจำเลยลงลายมือชื่อ รับหมาย ศาลจึงต้องสั่งให้ส่งด้วยวิธีปิดหมาย ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักงานของจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 การดำเนินการดังกล่าวมีผลทำให้หมายเรียนนี้ถือว่าได้ถูกส่งถึงจำเลย เมื่อกำหนดระยะเวลา 15 วัน หรือนานกว่านั้น ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดได้ล่วงพ้นไปแล้วนับแต่วันที่มี การปิดหมายหรือเท่ากับทำให้จำเลยได้ขยายระยะเวลาในการทำการคำให้การแก้คดียื่นต่อศาล เป็น 30 วัน (ข่ายเพิ่มจากการส่งหมายตาม ข.(1) ออกไปอีก 15 วัน) ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 79 วรรคสอง

ดังนั้น เพื่อให้บังเกิดประโยชน์ต่อคู่คดีอันเนื่องจากการมีระยะเวลาที่เพียงพอต่อ การประสานงานกับพนักงานอัยการในการเป็นทนายแก้ต่าง และทำการคำให้การแก้คดีฟ้องให้แก่จำเลย หากมี หมายเรียกของศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดก็แล้วแต่ที่มีไปถึงจำเลย หากเป็นกรณีที่จำเลยไม่อาจลงลายมือชื่อ รับหมายด้วยตนเองแล้ว ให้ผู้แทนของจำเลยหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ผู้ส่งหมายใช้วิธีการปิดหมาย ตาม ข.(2) แทนการส่งหมายตาม ข.(1) ทั้งนี้ให้จังหวัด อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ จัดสถานที่สำหรับการ ส่งหมายหรือปิดหมายไว้ให้ชัดแจ้งในที่ทำการด้วย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่อยู่ระหว่างคดีตรวจสอบการ ปิดหมายทุกวันและทำการซื้อขายขั้นตอนการปฏิบัติต่อไปให้เจ้าหน้าที่ผู้อยู่ระหว่างคดีทราบโดยด่วน เพื่อประสานเรื่องการจัดส่งหมายไปให้ มีหน้าที่แจ้งจำเลยหรือบุคคลที่ศาลมีหมายเรียกให้ทราบโดยด่วน เพื่อประสานเรื่องการจัดส่งหมายไปให้ พร้อมทั้งประสานไปยัง จังหวัดและกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) ทันที เพื่อนि�提กรประจำ จังหวัดหรือกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) จะได้รับติดต่อพนักงานอัยการเป็นทนาย แก้ต่างคดี และนัดหมายวันเวลาในการนำจำเลยหรือผู้ที่ศาลมีหมายเรียกไปให้รายละเอียดต่อพนักงาน อัยการ

(3) การดำเนินการติดต่อพนักงานอัยการเพื่อเป็นทนายแก้ต่างคดี ให้ดำเนินการ

ดังนี้

(3.1) ในกรณีที่จำเลยได้รับหมายเรียกด้วยการลงลายมือชื่อรับหมายเอง ให้จำเลยรับติดต่อประสานไปยังจังหวัดหรือกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) ทันที เพื่อ นัดหมาย นิติกร ประจำจังหวัดหรือกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) ในการที่จำเลยจะได้ นำหมายเรียกพร้อมสำเนาคำฟ้อง ไปส่งพร้อมลงนามในใบแต่งทนายความ เพื่อจังหวัดหรือกรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) จะได้รวบรวมส่งพนักงานอัยการเพื่อเป็นทนายแก้ต่างคดีทำการ แก้คดีฟ้องต่อไป ซึ่งกรณีนี้ให้จำเลยรับหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปติดต่อจังหวัดหรือกรมการปกครอง

/ภายใน ...

ภายในไม่เกิน 3 วัน นับแต่วันที่มีการลงลายมือชื่อรับหมาย เพาะพนักงานอัยการต้องทำการแก้คำฟ้องยื่นต่อศาลภายใน 15 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่จำเลยได้ลงลายมือชื่อรับหมายไว้ ทั้งนี้ภายในระยะเวลาดังกล่าวให้จำเลยรอการนัดหมายเพื่อไปให้ถ้อยคำรายละเอียดต่อพนักงานอัยการจากนิติกรประจำจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) ด้วย

(3.2) ในกรณีปิดหมาย เนื่องจากไม่พบตัวจำเลยขณะส่งหมายและไม่มีผู้แทนของจำเลยลงลายมือชื่อรับหมาย เมื่อมีการปิดหมายไว้ ณ สถานที่ที่จังหวัด อำเภอ หรือกิ่งอำเภอ จัดเตรียมไว้แล้วให้เจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างผู้รับผิดชอบรับแจ้งหรือนำหมายไปส่งให้จำเลยทราบโดยตัวนั้น เพื่อประสานในเรื่องการจัดส่งหมายไปให้ภายในไม่เกิน 3 วัน นับแต่วันที่ปิดหมาย พร้อมทั้งให้ประสานไปยังจังหวัดและกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) ทันทีด้วย เพื่อนิติกรประจำจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) จะได้รับติดต่อพนักงานอัยการเป็นทนายแก้ต่างคดีให้ ทั้งนี้เมื่อจำเลยได้รับแจ้งจากเจ้าหน้าที่ที่อยู่ระหว่างผู้รับผิดชอบแล้ว ให้รับติดต่อประสานไปยังจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) ทันทีเพื่อนัดหมายนิติกรประจำจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) ในการที่จำเลยจะได้นำหมายเรียก พร้อมสำเนาคำฟ้องไปส่งพร้อมลงนามในใบแต่งทนายความ ซึ่งไม่ควรเกิน 7 วัน นับแต่วันที่ปิดหมาย เพื่อจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) จะได้รวบรวมส่งพนักงานอัยการ เพื่อเป็นทนายแก้ต่างคดีทำการให้การแก้คำฟ้องต่อไป ซึ่งกรณีนี้ พนักงานอัยการจะมีระยะเวลาในการทำการให้การแก้คำฟ้องเพื่อยื่นต่อศาลได้ยาวนานกว่าข้อ ๒. (3.1) อีก 15 วัน กล่าวคือ พนักงานอัยการสามารถทำการให้การแก้คำฟ้องเพื่อยื่นต่อศาลได้ภายใน 30 วัน นับแต่วันถัดจากวันที่มีการปิดหมาย ซึ่งในระยะเวลาดังกล่าวพนักงานอัยการจะได้นัดหมายให้จำเลยไปพบเพื่อให้ถ้อยคำข้อเท็จจริงและรายละเอียดเกี่ยวกับคดีเข่นกัน

(4) การขอค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี เมื่อพนักงานอัยการได้รับเป็นทนายแก้ต่างคดีให้แล้ว จะแจ้งค่าธรรมเนียมตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้จังหวัดหรือกรรมการปกครองทราบ ดังนั้น เมื่อจังหวัดได้รับแจ้งเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้จังหวัดรับประสานกรรมการปกครองโดยตัวนั้น เพื่อจะได้พิจารณาสนับสนุนงบประมาณ มีฉะนั้น กรรมการปกครองอาจจำเป็นต้องให้จังหวัดหดตัวตามความคืบหน้าของคดีแล้วรายงานให้กรรมการปกครองทราบทุกระยะ 3 เดือน จนกว่าคดีจะถึงที่สุด

(5) กรณีศาลได้ส่งหมายนัดหรือหมายเรียกเพิ่มเติม ให้ติดต่อประสานกับนิติกรประจำจังหวัดหรือกรรมการปกครอง (สำนักการสอบสวนและนิติกร) และพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดีโดยตรงด้วย เพื่อให้คำแนะนำและช่วยเหลือในด้านการประสานงานกับพนักงานอัยการ

/(6) กรณีที่ ...

(6) กรณีที่กรรมการปักครองถูกฟ้องเป็นจำเลยด้วย และกรรมการปักครองได้มอบหมาย/แต่งตั้งให้ผู้หนึ่งผู้ใดเป็นผู้แทนคดีของกรรมการปักครอง ให้ผู้ได้รับมอบหมาย/แต่งตั้ง ให้เป็นผู้แทนคดีลงนามในมอบอำนาจและใบแต่งหน่ายความที่กรรมการปักครองจัดส่งให้ แล้วสังคีนกรรมการปักครอง 1 ชุด ส่วนที่เหลือให้จัดส่งพนักงานอัยการเพื่อเป็นพนักงานอัยการแก่ต่างคดี โดยให้จังหวัดถ่ายสำเนาเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุดด้วย ทั้งนี้ให้ผู้ได้รับมอบหมาย/แต่งตั้ง มีหน้าที่ประสานคดีกับพนักงานอัยการอย่างใกล้ชิด และพยายามติดตามผลคืบหน้าของคดีแล้วรายงานให้กรรมการปักครองทราบทุกระยะ 3 เดือน จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ส่วนการดำเนินการเกี่ยวกับการอุทธรณ์ฎีการคำพิพากษาของศาลให้ถือปฏิบัติตามแนวทาง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว 23 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 ที่ส่งมาพร้อมนี้

ค. ในคดีปักครอง

(1) เมื่อถูกฟ้อง และได้รับหมายแจ้งคำสั่งศาลปักครองให้ทำการแก่ค้ำฟ้อง ให้ตรวจสอบว่า ใครเป็นผู้ฟ้องและฟ้องใครบ้าง เรื่องอะไร ผู้ฟ้องต้องการให้ปฏิบัติเรื่องอะไร ศาลกำหนดให้ยื่นคำให้การแก่ค้ำฟ้องต่อศาลเมื่อใด จากนั้นให้ตรวจสอบสำเนาคำฟ้อง คำขอท้ายฟ้องและเอกสารประกอบคำฟ้องว่า มีประเด็นที่ต้องทำคำให้การแก่ค้ำฟ้องกี่ประเด็น ถ้ามีประเด็นที่ต้องแก่ค้ำฟ้องจำนวนมาก และเห็นว่าไม่สามารถยื่นคำให้การแก่ค้ำฟ้องได้ทันภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนดให้รับยื่นคำขอขยายระยะเวลาส่งคำให้การแก่ค้ำฟ้องไปยังศาลปักครองโดยตรงก่อนครบกำหนดการยื่นคำให้การ

(2) ในการจัดทำคำให้การแก่ค้ำฟ้องคดีปักครอง กรณีปกติหน่วยงานหรือเจ้าพนักงานสามารถทำคำให้การแก่ค้ำฟ้องด้วยตนเองได้ โดยประสานกับนิติกรรมการปักครอง (สำนักการสอบสวนและนิติการ) หรือจะมอบให้พนักงานอัยการแก่ค้ำฟ้องให้ก็ได้ ส่วนกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญหรือมีความลับซับซ้อน เช่น กรณีมีการเรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายด้วย ควรให้พนักงานอัยการดำเนินการแทนโดยรวมข้อเท็จจริงทั้งหมดส่งให้พนักงานอัยการโดยเร็วที่สุด

(3) ในการรวบรวมข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหมด เพื่อจัดทำคำให้การแก่ค้ำฟ้องเอง ให้บรรยายข้อเท็จจริงโดยสรุปเฉพาะที่เป็นสาระสำคัญพอกที่จะทำให้เข้าใจถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี พร้อมขั้นตอนการพิจารณาทางปักครองและข้อกฎหมาย ระเบียบ และพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยในส่วนคำให้การให้ระบุให้ชัดแจ้งแสดงการปฏิเสธหรือยอมรับข้อหาที่ปรากฏในคำฟ้อง คำขอท้ายฟ้อง และเหตุแห่งการฟ้องและทำคำให้การแก่ค้ำฟ้องให้ตรงกับประเด็นที่ถูกกล่าวหา

(4) สำหรับข้อต่อสู้เบื้องต้นที่ควรยกขึ้นกล่าวถึงได้แก่ คุณสมบัติของผู้ฟ้องคดีที่จะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ปฏิบัติราชการทางปักครอง มาตรา 42 หรือเป็นผู้ทรงสิทธิ์

/ตามมาตรา ...

ตามมาตรา 8 (3) (4) ต้องเป็นผู้เสียหายหรือเป็นผู้แทนผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 45 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ ฉบับดังกล่าว นอกจากนี้ให้พิจารณาในเรื่องระยะเวลาในการฟ้องคดีว่าได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ กล่าวคือได้ฟ้องคดีภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี หรือภายใน 1 ปี ในกรณีที่ฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการกระทำลามก หรือความรับผิดชอบย่างอื่นของทางราชการ หรือในกรณีที่ฟ้องคดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง รวมไปถึงการพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีมีได้ดำเนินการตามขั้นตอน หรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อน หรือเสียหายที่กฎหมายกำหนดก่อนฟ้องคดีหรือไม่

(5) ให้ลงนามในคำให้การแก่ค้ำฟ้องด้วยตนเอง ในกรณีดำเนินการทำคำให้การแก่ค้ำฟ้องเอง และจัดทำสำเนาคำให้การพร้อมสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยรับรองความถูกต้องทุกแผ่น จำนวนหนึ่งชุด หรือตามจำนวนที่ตกลงเจ้าของสำเนาจำนวนกำหนด (ศาลจะกำหนดตามจำนวนผู้ฟ้องคดี) ยื่นพร้อมคำให้การ

(6) สำหรับกรณีที่ศาลมีหมายเรียกให้จัดทำคำให้การเพิ่มเติม ส่งสำเนาคำคัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดี เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การแก่คัดค้านคำให้การของผู้ฟ้องคดี ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทำคำให้การแก่คัดค้านฯ ดังกล่าว พร้อมสำเนารับรองความถูกต้องทุกแผ่นยื่นต่อศาลหนึ่งชุด หรือตามจำนวนที่ศาลกำหนด โดยยื่นต่อศาลภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด

(7) ในกรณีคำให้การ หรือคำให้การเพิ่มเติม หรือเอกสารหลักฐานใดต่อศาลปกครองจะยื่นด้วยตนเองหรือมอบจันทะให้ผู้อื่นยื่นต่อศาลหรือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาล หรือจะส่งทางไปรษณีย์ลงลงทะเบียนตอบรับก็ได้ และเก็บหลักฐานการส่งไว้กับต้นเรื่องเพื่อเป็นหลักฐานต่อไป หันนี้ การมอบจันทะให้ผู้อื่นยื่นเอกสารหรือพยานหลักฐานให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้มอบ ผู้รับมอบ และพยานด้วย

(8) กรณีที่จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือ พนักงานฝ่ายปกครอง เป็นผู้ถูกฟ้องคดี ปกครอง เมื่อได้รับหมายเรียกคำสั่งจากศาลปกครองให้จังหวัด อำเภอ กิ่งอำเภอ หรือพนักงานฝ่ายปกครอง รับประทานกับนิติกร กรรมการปกครอง (สำนักตรวจสอบและนิติการ) โดยตัวนั้น แล้วรายงานให้กรรมการปกครองทราบด้วย

(9) การขอค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ให้ผู้ถูกฟ้องรับแจ้งจังหวัด เพื่อประสานกรรมการปกครองในการสนับสนุนค่าใช้จ่าย โดยให้ถือปฏิบัติตามแนวทางข้อ ๔ (4) ข้างต้น

(10) การดำเนินการเกี่ยวกับการขอกรณีคำพิพากษาศาลปกครอง เนื่องจากคำพิพากษาของศาลปกครองอาจส่งผลให้ผู้ถูกฟ้อง ต้องถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายหรือค่าสินใหม่ทดแทนในทางแพ่งต่อไปได้ ดังนั้น หากถูกฟ้องคดีปกครอง และศาลมีคำพิพากษาให้แพ้คดี ให้ผู้ถูกฟ้องถือปฏิบัติ

/ตามแนวทาง ...

ตามแนวทาง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.2/ว 23 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2547 ที่ส่งมาพร้อมนี้
เข่นเดียวกับกรณีที่ถูกดำเนินคดีเพ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ พร้อมทั้งแจ้งให้ข้าราชการและกิจข้าราชการในพื้นที่ทราบ
และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุจิตร ปัจฉิมันนท์)

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนงานนิติการ (กลุ่มคดี)
โทร. 0-2356-9553
โทรสาร 0-2356-9560